

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 5 września 2002 r.

w sprawie aplikacji sądowej i prokuratorskiej.

Na podstawie art. 142 § 4 i art. 146 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 i Nr 154, poz. 1787) oraz art. 91 ust. 5 i art. 97 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa tryb przeprowadzania konkursu na stanowisko aplikanta sądowego i prokuratorskiego, obowiązki związane z zajmowaniem stanowiska aplikanta, organizację aplikacji sądowej i prokuratorskiej, zakres egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego, skład komisji egzaminacyjnej, sposób powoływania i wysokość wynagrodzenia jej członków oraz tryb postępowania komisji egzaminacyjnej.

§ 2. W odniesieniu do aplikantów prokuratorskich i kandydatów na aplikację prokuratorską, określone

w rozporządzeniu kompetencje prezesa sądu apelacyjnego przysługują odpowiednio prokuratorowi apelacyjnemu, a kompetencje prezesa sądu okręgowego — prokuratorowi okręgowemu.

§ 3. Zgłoszenia kandydatów na aplikantów przyjmuje prezes sądu okręgowego w terminie do 31 maja każdego roku.

§ 4. O mianowaniu, zwolnieniu, odwołaniu i przeniesieniu aplikanta oraz o wygaśnięciu mianowania w przypadku niepodjęcia wykonywania obowiązków w terminie określonym w akcie mianowania prezes sądu apelacyjnego zawiadamia Ministra Sprawiedliwości — Prokuratora Generalnego.

§ 5. 1. Prezes sądu apelacyjnego może, w obszarze właściwości sądu apelacyjnego na wniosek prezesa sądu okręgowego, przenieść aplikanta na jego pisemny wniosek do sądu w obszarze właściwości innego sądu okręgowego, po uzyskaniu zgody prezesa tego sądu.

2. Prezes sądu apelacyjnego może przenieść aplikanta na jego pisemny wniosek do sądu okręgowego w obszarze właściwości innego sądu apelacyjnego, w uzgodnieniu z właściwym prezesem sądu apelacyjnego i po uzyskaniu zgody prezesa sądu okręgowego, w którym aplikant zamierza kontynuować aplikację.

§ 6. Aplikant jest obowiązany:

- 1) sumiennie wykonywać powierzone obowiązki i polecenia przełożonego oraz dbać w czasie pracy i poza pracą o powagę sądu i prokuratury;
- 2) uczestniczyć w zajęciach szkoleniowych;
- 3) stale podnosić poziom swojej wiedzy zawodowej.

§ 7. 1. Zadania aplikanta i sposób ich wykonania określają osoby kierujące jego szkoleniem.

2. Jeżeli wymagają tego względy służbowe, aplikant jest obowiązany wykonywać czynności także poza miejscem urzędowania sądu lub prokuratury, w których odbywa aplikację.

§ 8. 1. Aplikant bez zgody prezesa sądu okręgowego nie może wykonywać dodatkowego zatrudnienia i innych zajęć utrudniających pełnienie obowiązków aplikanta.

2. Jeżeli aplikant nie może pełnić swoich obowiązków z powodu choroby lub innej uzasadnionej przyczyny, powinien o tym niezwłocznie zawiadomić prezesa sądu, w którym aktualnie odbywa praktykę, oraz właściwego kierownika szkolenia, na którego żądanie powinien złożyć odpowiednie dowody i wyjaśnienia.

3. Aplikantowi w czasie trwania aplikacji przysługuje miesięczny płatny urlop szkoleniowy w okresie poprzedzającym egzamin końcowy.

§ 9. 1. Do okresu aplikacji nie zalicza się nieobecności aplikanta w pracy trwającej łącznie dłużej niż 30 dni w każdym roku aplikacji, bez względu na przyczynę nieobecności; nie dotyczy to przysługujących aplikantom urlopów.

2. Do okresu aplikacji zalicza się okres odbytego przez aplikanta w sądzie wojskowym lub prokuraturze wojskowej przeszkolenia wojskowego studentów i absolwentów szkół wyższych, nie dłużej niż rok.

3. Jeżeli aplikant wykazuje znaczne postępy w szkoleniu, prezes sądu apelacyjnego może, w wyjątkowych przypadkach, na wniosek prezesa sądu okręgowego, zaliczyć do okresu aplikacji nieobecność aplikanta trwającą dłużej niż 30 dni lub okres przeszkolenia wojskowego studentów i absolwentów szkół wyższych, odbytego w innych jednostkach niż określone w ust. 2 o profilu szkolenia lub zadaniach zbliżonych do pracy sędziego lub prokuratora.

4. Aplikant, któremu nie zaliczono nieobecności w pracy do okresu aplikacji w trybie, o którym mowa w ust. 3, może na wniosek prezesa sądu okręgowego, za zgodą prezesa sądu apelacyjnego, po rozwiązaniu stosunku służbowego, w okresie nie dłuższym niż rok, uzupełnić wymagane szkolenie w systemie aplikacji pozaetatowej.

§ 10. Zajęcia seminaryjne mogą być organizowane wspólnie dla aplikantów sądowych i prokuratorskich.

§ 11. 1. Do okresu aplikacji sądowej zalicza się okres aplikacji prokuratorskiej, a do okresu aplikacji prokuratorskiej — okres aplikacji sądowej.

2. Minister Sprawiedliwości — Prokurator Generalny może zaliczyć do okresu aplikacji sądowej lub prokuratorskiej okres aplikacji adwokackiej, radcowskiej lub notarialnej, nie dłuższy niż rok.

§ 12. 1. Aplikant pozaetatowy odbywa aplikację dwa dni w tygodniu, przy czym zajęcia praktyczne, na jego wniosek, mogą być łączone.

2. Do okresu aplikacji nie zalicza się nieobecności aplikanta pozaetatowego w zajęciach praktycznych i seminaryjnych trwających, bez względu na przyczynę, dłużej niż 10 dni w każdym roku aplikacji; nie dotyczy to nieobecności z powodu urlopów.

3. Prezes sądu apelacyjnego, po zasięgnięciu opinii prezesa sądu okręgowego, może w szczególnie uzasadnionych przypadkach udzielić aplikantowi pozaetatowemu, który zaliczył kolokwium, zezwolenia na przerwę w odbywaniu aplikacji na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

§ 13. 1. Do aplikantów pozaetatowych nie stosuje się przepisów § 8 ust. 1 i § 9 ust. 1.

2. Aplikant pozaetatowy każdorazowo zawiadamia prezesa sądu okręgowego o podjętym zatrudnieniu lub zajęciu.

Rozdział 2

Aplikacja sądowa i egzamin sędziowski

§ 14. 1. Konkurs dla kandydatów na aplikantów przeprowadzają komisje egzaminacyjne powołane przez prezesa sądu apelacyjnego, złożone z pięciu członków — sędziów sądu okręgowego i przedstawiciela prezesa sądu apelacyjnego, który przewodniczy komisji. Członkiem komisji może być ponadto przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości. W charakterze obserwatorów, na zaproszenie przewodniczącego komisji, w jej pracach uczestniczyć może przedstawiciel Krajowej Rady Sądownictwa oraz pracownik naukowo-dydaktyczny, zatrudniony na wyższej uczelni i posiadający tytuł lub stopień naukowy z dziedziny nauk prawnych.

2. Komisja egzaminacyjna ocenia, czy kandydat na aplikanta odpowiada wymaganiom określonym w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych.

3. Termin konkursu dla kandydatów na aplikantów wyznacza Minister Sprawiedliwości, przy czym konkurs ten odbywa się w tym samym czasie we wszystkich sądach okręgowych. O terminie konkursu Minister Sprawiedliwości zawiadamia prezesów sądów apelacyjnych, a za ich pośrednictwem członków komisji egzaminacyjnej oraz, za pośrednictwem prezesów sądów okręgowych, kandydatów na aplikantów, co najmniej 21 dni przed terminem konkursu.

§ 15. 1. Konkurs składa się z części pisemnej i ustnej.

2. Część pisemna trwa dwie godziny i składa się z przygotowanych przez Ministra Sprawiedliwości 55 pytań testowych jednokrotnego wyboru i dwóch pytań opisowych, z których kandydat na aplikanta wybiera do opracowania jedno. Za opracowanie pytania opisowego komisja przyznaje od 0 do 5 punktów, a za każdą prawidłową odpowiedź na pytanie testowe 1 punkt. Maksymalna liczba punktów z części pisemnej wynosi 60.

3. Do części ustnej zostają dopuszczeni kandydaci, którzy uzyskali minimum 45 punktów z części pisemnej konkursu. W przypadku gdy minimum to uzyska mniejsza liczba kandydatów niż dwukrotność limitu przyjęć na aplikację etatową i pozaetatową w danym okręgu, do części ustnej dopuszczeni zostają kandydaci, którzy otrzymali kolejno największą liczbę punktów, wówczas jednak liczba kandydatów dopuszczonych do części ustnej nie może przekroczyć wskazanej wyżej dwukrotności limitu przyjęć. Jeżeli więcej niż jeden kandydat uzyska taką samą liczbę punktów, jak ostatni spośród wyłonionych w ten sposób kandydatów, wszyscy oni zostają dopuszczeni do części ustnej konkursu.

4. Część ustna obejmuje sprawdzian wiadomości ogólnych, wiadomości z zakresu prawa, w tym prawa międzynarodowego publicznego i prawa europejskiego, znajomości systemu organów władzy i administracji publicznej oraz organów wymiaru sprawiedliwości.

5. Pytania na część ustną konkursu przygotowuje w formie pisemnych zestawów prezes sądu apelacyjnego. Członkowie komisji egzaminacyjnej mogą zadawać pytania dodatkowe, związane tematycznie z pytaniami z wylosowanego zestawu.

6. Każdy z członków komisji egzaminacyjnej ocenia odpowiedź kandydata na poszczególny zestaw pytań w skali od 0 do 6 punktów, biorąc pod uwagę treść merytoryczną, sposób formułowania myśli, logikę myślenia oraz poprawność językową wypowiedzi. Punkty uzyskane od wszystkich członków komisji egzaminacyjnej sumuje się. Maksymalna liczba punktów z części ustnej wynosi 30.

§ 16. 1. Komisja egzaminacyjna przedstawia prezesowi sądu okręgowego wyniki konkursu wraz z dokumentacją i projektem listy kandydatów na aplikantów.

2. Ustalając projekt listy, komisja egzaminacyjna kieruje się sumą punktów uzyskanych przez kandydata z części pisemnej i ustnej konkursu, a w razie uzyskania przez kilku kandydatów tej samej ilości punktów, bierze również pod uwagę wyniki w nauce osiągnięte przez kandydata w czasie studiów.

3. Prezes sądu okręgowego przekazuje projekt listy kandydatów na aplikantów prezesowi sądu apelacyjnego wraz z wnioskami o przydzielenie ich do określonego sądu rejonowego.

§ 17. Aplikacja rozpoczyna się 1 października.

§ 18. Aplikant odbywa praktykę zgodnie z harmonogramem aplikacji, w szczególności w:

- 1) sądzie rejonowym — wydziale karnym — 4 miesiące;
- 2) sądzie apelacyjnym lub okręgowym — wydziale karnym odwoławczym — 2 miesiące;
- 3) sądzie okręgowym — wydziale karnym — 2 miesiące;
- 4) sądzie okręgowym — wydziale penitencjarnym i zakładzie karnym — 1 miesiąc;
- 5) prokuraturze — 1 miesiąc;
- 6) sądzie rejonowym — wydziale grodzkim — 3 miesiące;
- 7) sądzie rejonowym — wydziale cywilnym — 5 miesięcy;
- 8) sądzie apelacyjnym lub okręgowym — wydziale cywilnym odwoławczym — 2 miesiące;
- 9) sądzie okręgowym — wydziale cywilnym — 1 miesiąc;
- 10) sądzie rejonowym — wydziale rodzinnym i nieletnich — 2 miesiące;
- 11) sądzie rejonowym — wydziale ksiąg wieczystych — 1 miesiąc;
- 12) sądzie rejonowym — wydziale pracy lub wydziale pracy i ubezpieczeń społecznych — 2 miesiące;
- 13) sądzie okręgowym — wydziale pracy i ubezpieczeń społecznych — 2 miesiące;
- 14) sądzie rejonowym — wydziale gospodarczym — 2 miesiące;
- 15) sądzie okręgowym — wydziale gospodarczym — 1 miesiąc.

§ 19. Zajęcia seminaryjne dla aplikantów drugiego i trzeciego roku rozpoczynają się 1 września, a dla aplikantów pierwszego roku 1 października i trwają do 30 czerwca następnego roku. Odbywają się one co najmniej raz w tygodniu w wymiarze od sześciu do ośmiu jednostek lekcyjnych, z wyłączeniem lipca i sierpnia. Jeżeli usprawni to przebieg szkolenia, zajęcia seminaryjne mogą odbywać się w innym cyklu, lecz nie mniej niż 4 dni w miesiącu.

§ 20. Przedmiotem zajęć seminaryjnych jest:

- 1) prawo karne materialne, procesowe i wykonawcze z elementami kryminalistyki, psychologii, psychiatrii i medycyny sądowej — nie mniej niż 180 godzin;
- 2) prawo i postępowanie cywilne z elementami prawa i procedury administracyjnej — nie mniej niż 260 godzin;
- 3) prawo rodzinne i opiekuńcze — nie mniej niż 50 godzin;
- 4) prawo pracy i ubezpieczeń społecznych — nie mniej niż 70 godzin;

- 5) prawo gospodarcze — nie mniej niż 100 godzin;
- 6) zagadnienia konstytucyjne i ustrojowe, prawo europejskie, organizacja sądów oraz innych organów ochrony prawnej — nie mniej niż 50 godzin;
- 7) etyka zawodowa — nie mniej niż 10 godzin;
- 8) metodyka pracy sędziego — nie mniej niż 30 godzin.

§ 21. 1. Prezes sądu apelacyjnego do 31 lipca każdego roku przesyła Ministrowi Sprawiedliwości do zatwierdzenia szczegółowy plan zajęć seminaryjnych aplikantów, prowadzonych na każdym roku aplikacji w okręgu apelacji.

2. Minister Sprawiedliwości zatwierdza lub zwraca w celu skorygowania przedstawiony plan i przekazuje go do realizacji przed rozpoczęciem zajęć seminaryjnych w danym roku szkoleniowym.

§ 22. 1. Nadzór nad przebiegiem szkolenia aplikantów sprawuje prezes sądu apelacyjnego za pośrednictwem właściwego kierownika szkolenia.

2. W przypadku powierzenia prowadzenia zajęć aplikacji sądowej prezesowi sądu okręgowego, wyznacza on sędziego do pełnienia funkcji kierownika szkolenia.

§ 23. 1. Na wniosek właściwego kierownika szkolenia prezes sądu okręgowego wyznacza w porozumieniu z prezesem sądu, do którego aplikant został skierowany, patrona aplikanta na czas odbywania praktyki w poszczególnych wydziałach.

2. Patron zapoznaje aplikanta z czynnościami należącymi do zakresu obowiązków aplikanta i niezwłocznie po zakończeniu szkolenia przedstawia właściwemu kierownikowi szkolenia pisemną opinię o przebiegu praktyki i postępach poczynionych przez aplikanta.

§ 24. 1. Nie wcześniej niż po upływie pierwszego roku aplikacji aplikant składa kolokwium z dziedziny prawa, która była przedmiotem zajęć seminaryjnych w okresie poprzedzającym kolokwium.

2. Do kolokwium mają odpowiednio zastosowanie przepisy § 26 ust. 2 oraz § 27—29, przy czym część pisemna kolokwium odbywa się w ciągu jednego dnia i trwa 6 godzin, termin kolokwium zaś wyznacza prezes sądu apelacyjnego i zawiadamia o nim Ministra Sprawiedliwości. Kolokwium przeprowadza komisja egzaminacyjna powołana przez prezesa sądu apelacyjnego w sędzie, który prowadzi zajęcia seminaryjne aplikantów. Kazusy i pytania na część ustną kolokwium opracowują członkowie komisji.

3. Kolokwium poprawkowe przeprowadza się najpóźniej w ciągu trzech miesięcy od dnia zakończenia kolokwium, o którym mowa w ust. 1.

§ 25. 1. Aplikanci składają egzamin sędziowski przed komisją egzaminacyjną sądu apelacyjnego powoływaną przez Ministra Sprawiedliwości.

2. Komisja egzaminacyjna składa się z przewodniczącego, którym jest prezes lub wiceprezes sądu ape-

lacyjnego, sekretarza, którym jest właściwy kierownik szkolenia lub osoba wykonująca jego obowiązki, przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości oraz z pięciu do dziewięciu sędziów sądu apelacyjnego lub okręgowego — specjalistów z różnych dziedzin prawa.

3. Podczas egzaminu mogą być obecni prezesi sądów okręgowych, przedstawiciel Krajowej Rady Sędziownictwa oraz osoby zaproszone przez przewodniczącą komisji, które nie mogą brać udziału w naradzie rozstrzygającej o wynikach egzaminu.

§ 26. 1. Egzamin sędziowski odbywa się w terminie wyznaczonym przez prezesa sądu apelacyjnego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

2. O składzie komisji egzaminacyjnej oraz terminie i miejscu egzaminu przewodniczący komisji zawiadamia, co najmniej miesiąc wcześniej, członków komisji oraz, za pośrednictwem prezesów sądów okręgowych, aplikantów przystępujących do egzaminu.

§ 27. 1. Egzamin sędziowski składa się z części pisemnej i ustnej.

2. Komisja wystawia oceny za każdą pracę pisemną i z każdego przedmiotu na egzaminie ustnym.

§ 28. 1. Część pisemna trwa dwa dni, po 6 godzin dziennie i odbywa się w obecności co najmniej dwóch członków komisji egzaminacyjnej.

2. Część pisemna polega na opracowaniu orzeczenia końcowego wraz z uzasadnieniem w sprawie karnej oraz sprawie cywilnej, w tym prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, prawa rodzinnego lub gospodarczego, na podstawie akt sądowych zakwalifikowanych przez komisję egzaminacyjną lub opracowanych na potrzeby egzaminu.

3. W trakcie części pisemnej aplikant może posługiwać się tekstami aktów prawnych, komentarzami i zbiorami orzeczeń.

§ 29. Komisja egzaminacyjna dopuszcza aplikanta do części ustnej egzaminu po uzyskaniu przez niego ocen pozytywnych z części pisemnej.

§ 30. 1. Część ustną przeprowadzają poszczególne egzaminatorzy w obecności komisji egzaminacyjnej. Część ustna polega na rozwiązaniu kazusów i udzieleniu odpowiedzi na pytania, które w formie pisemnych zestawów przygotowuje Minister Sprawiedliwości. Członkowie komisji mogą zadawać pytania dodatkowe, związane tematycznie z pytaniami z wylosowanego zestawu.

2. Przedmiotami części ustnej egzaminu są:

- 1) prawo cywilne materialne oraz rodzinne i opiekuńcze;
- 2) postępowanie cywilne oraz postępowanie administracyjne z elementami prawa egzekucyjnego;
- 3) prawo pracy i ubezpieczeń społecznych;
- 4) prawo gospodarcze;
- 5) prawo karne materialne;

- 6) prawo karne procesowe i wykonawcze;
- 7) prawo o ustroju sądów powszechnych i innych organów ochrony prawnej, prawo konstytucyjne oraz prawo europejskie.

3. W trakcie części ustnej egzaminu aplikant może posługiwać się tekstami aktów prawnych za zgodą egzaminatora.

§ 31. 1. Warunkiem zdania części ustnej egzaminu jest otrzymanie ocen pozytywnych ze wszystkich przedmiotów.

2. Rezygnacja z odpowiedzi jest równoznaczna z uzyskaniem oceny niedostatecznej.

3. W przypadku nieprzystąpienia aplikanta do części ustnej egzaminu, po uzyskaniu ocen pozytywnych z części pisemnej, komisja odnotowuje ten fakt w protokole i przesyła go prezesowi sądu okręgowego.

§ 32. 1. Ocenę wyniku części pisemnej i ustnej egzaminu określa się łącznie stopniami: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny i niedostateczny.

2. Komisja egzaminacyjna rozstrzyga o wynikach egzaminu większością głosów. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.

3. Z przebiegu i wyników egzaminu sędziowskiego sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący i wszyscy członkowie komisji egzaminacyjnej. W protokole oprócz ocen z poszczególnych przedmiotów mogą być zawarte dodatkowe uwagi i spostrzeżenia komisji.

§ 33. 1. Prezes sądu okręgowego może udzielić aplikantowi zezwolenia na zdawanie egzaminu w terminie późniejszym, jeżeli uzna, że choroba, wypadek losowy lub inna wskazana przez aplikanta okoliczność daje podstawę do udzielenia takiego zezwolenia.

2. Zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, prezes sądu okręgowego udziela na pisemny wniosek aplikanta, złożony nie później niż miesiąc od ustania przyczyny uzasadniającej nieprzystąpienie do egzaminu.

3. Aplikanci, którzy uzyskali zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, składają egzamin nie później niż przed upływem dwóch lat od dnia ukończenia aplikacji przed komisją egzaminacyjną powołaną w Ministerstwie Sprawiedliwości, w trybie określonym w § 25, z tym że przewodniczącym komisji jest przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości, wytypowany z grona sędziów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości.

4. Aplikanci, którzy nie zdali egzaminu, mogą składać go ponownie tylko raz przed komisją egzaminacyjną, o której mowa w ust. 3.

§ 34. 1. Przewodniczący i członkowie komisji egzaminacyjnej za przeprowadzenie części ustnej egzaminu sędziowskiego otrzymują wynagrodzenie w wysokości 1,0% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu apelacyjnego w pierwszej stawce awansowej za każdego aplikanta zdającego egzamin.

2. Wynagrodzenie w tej samej wysokości otrzymuje również członek komisji egzaminacyjnej za sprawdzenie jednej pracy pisemnej.

Rozdział 3

Aplikacja prokuratorska i egzamin prokuratorski

§ 35. 1. Konkurs dla kandydatów na aplikantów przeprowadzają komisje egzaminacyjne powołane przez prokuratora apelacyjnego, złożone z trzech do pięciu prokuratorów, w tym przedstawiciela prokuratora apelacyjnego, który jest jej przewodniczącym. Członkiem komisji egzaminacyjnej może być również przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości — Prokuratora Generalnego. W charakterze obserwatorów, na zaproszenie przewodniczącego komisji, w jej pracach uczestniczyć może przedstawiciel Rady Prokuratorów oraz pracownik naukowo-dydaktyczny, zatrudniony na wyższej uczelni i posiadający tytuł lub stopień naukowy z dziedziny nauk prawnych.

2. Komisja egzaminacyjna ocenia, czy kandydat na aplikanta odpowiada wymaganiom określonym w ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze.

§ 36. Komisja egzaminacyjna przedstawia prokuratorowi apelacyjnemu, za pośrednictwem prokuratora okręgowego, wyniki konkursu wraz z dokumentacją i projektem listy kandydatów na aplikantów.

§ 37. 1. Prokurator apelacyjny, mianując aplikanta w okręgu danej prokuratury okręgowej, przydziela go jednocześnie, na wniosek prokuratora okręgowego, do określonej prokuratury rejonowej.

2. W toku aplikacji aplikant może być skierowany, zgodnie z harmonogramem aplikacji, do innej prokuratury niż określona w ust. 1.

§ 38. Mianowanie aplikanta wygasa, jeżeli osoba mianowana, bez usprawiedliwionej przyczyny, nie podejmuje wykonywania obowiązków w terminie określonym w akcie mianowania.

§ 39. 1. Zwolnienie aplikanta w toku aplikacji następuje, jeżeli aplikant:

- 1) zrzekł się stanowiska;
- 2) nie czyni postępów w toku aplikacji, a zwłaszcza uzyskał dwie negatywne opinie patronów;
- 3) rażąco narusza obowiązki aplikanta;
- 4) został uznany za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków aplikanta.

2. Zwolnienie aplikanta następuje z dniem określonym w decyzji prokuratora apelacyjnego.

§ 40. Prowadzenie zajęć seminaryjnych dla aplikantów prokuratorskich Minister Sprawiedliwości — Prokurator Generalny powierza określonej prokuraturze apelacyjnej lub, na wniosek prokuratora apelacyjnego, prokuraturze okręgowej.

§ 41. Aplikant odbywa praktykę zgodnie z harmonogramem aplikacji, w szczególności w:

- 1) prokuraturze rejonowej, w tym w sekretariacie prokuratury — 17 miesięcy;
- 2) prokuraturze okręgowej — wydziale postępowania przygotowawczego — 2 miesiące;
- 3) prokuraturze okręgowej — wydziale postępowania sądowego 2 miesiące;
- 4) prokuraturze okręgowej — wydziale śledczym lub wydzielonej komórce śledczej — 2 miesiące;
- 5) sądzie rejonowym — wydziale karnym — 2 miesiące;
- 6) sądzie rejonowym — wydziale cywilnym — 1 miesiąc;
- 7) sądzie okręgowym — wydziale cywilnym I instancji — 1 miesiąc;
- 8) sądzie rejonowym — wydziale rodzinnym i nieletnich — 1 miesiąc;
- 9) sądzie rejonowym — wydziale gospodarczym — 1 miesiąc;
- 10) sądzie okręgowym — wydziale karnym odwoławczym — 1 miesiąc;
- 11) laboratorium kryminalistycznym wojewódzkiej komendy policji — 1 miesiąc;
- 12) innych placówkach (fakultatywnie) — 1 miesiąc.

§ 42. Przedmiotem zajęć seminaryjnych jest:

- 1) prawo karne materialne — nie mniej niż 160 godzin;
- 2) prawo karne procesowe — nie mniej niż 170 godzin;
- 3) prawo i postępowanie cywilne — nie mniej niż 80 godzin;
- 4) prawo administracyjne — nie mniej niż 70 godzin;
- 5) prawo gospodarcze — nie mniej niż 80 godzin;
- 6) kryminalistyka oraz nauki pokrewne (medycyna sądowa, psychiatria i psychologia sądowa) — nie mniej niż 120 godzin;
- 7) zagadnienia konstytucyjne i ustrojowe, prawo europejskie, ustawa o prokuraturze, organizacja prokuratur oraz innych organów ochrony prawnej — nie mniej niż 40 godzin;
- 8) etyka zawodowa — nie mniej niż 10 godzin;
- 9) metodyka pracy prokuratora — nie mniej niż 40 godzin.

§ 43. 1. Aplikanci składają egzamin prokuratorski przed komisją egzaminacyjną prokuratury apelacyjnej, powoływaną przez Ministra Sprawiedliwości — Prokuratora Generalnego.

2. Komisja egzaminacyjna składa się z przewodniczącego, którym jest prokurator apelacyjny lub jego zastępca, sekretarza, którym jest właściwy kierownik szkolenia lub osoba wykonująca jego obowiązki, pięciu do dziewięciu prokuratorów — specjalistów z różnych dziedzin prawa oraz przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości — Prokuratora Generalnego.

3. Podczas egzaminu mogą być obecni prokuratorzy okręgowi oraz osoby zaproszone przez przewodniczącego komisji, które nie mogą brać udziału w naradzie rozstrzygającej o wynikach egzaminu.

§ 44. Termin rozpoczęcia egzaminu prokuratorskiego nie może zostać wyznaczony później niż w trzydziestym dniu od dnia zakończenia aplikacji.

§ 45. 1. Część pisemna egzaminu prokuratorskiego odbywa się w obecności co najmniej dwóch członków komisji egzaminacyjnej, trwa dwa dni i obejmuje:

- 1) prawo karne procesowe — 6 godzin;
- 2) prawo cywilne procesowe — 3 godziny;
- 3) prawo administracyjne — 3 godziny.

2. Część pisemna polega na sporządzeniu apelacji od wyroku w sprawie karnej, sprzeciwu lub skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz pozwu (wniosku) w sprawie cywilnej na podstawie akt zakwalifikowanych przez komisję egzaminacyjną lub opracowanych na potrzeby egzaminu, w przypadku zaś prawa administracyjnego na podstawie kazusu opracowanego przez komisję egzaminacyjną.

4. Przedmiotami części ustnej egzaminu są:

- 1) prawo karne materialne;
- 2) prawo karne procesowe;
- 3) prawo cywilne materialne i postępowanie cywilne;
- 4) prawo administracyjne;
- 5) prawo gospodarcze;
- 6) zagadnienia konstytucyjne i ustrojowe, prawo europejskie, ustawa o prokuraturze oraz organizacja prokuratur i innych organów ochrony prawnej;
- 7) kryminalistyka;
- 8) medycyna sądowa, psychiatria i psychologia sądowa.

§ 46. 1. Aplikanci, którzy uzyskali zezwolenie, o którym mowa w § 33 ust. 1, składają egzamin nie później niż przed upływem dwóch lat od dnia ukończenia aplikacji przed komisją egzaminacyjną powołaną w Ministerstwie Sprawiedliwości, w trybie określonym w § 43, z tym że przewodniczącym komisji jest przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości — Prokuratora Generalnego, wytypowany z grona prokuratorów Prokuratury Krajowej lub prokuratorów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości.

2. Aplikanci, którzy nie zdali egzaminu, mogą składać go ponownie tylko raz, przed komisją egzaminacyjną, o której mowa w ust. 1.

§ 47. Do aplikacji odbywanej w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury stosuje się przepisy odrębne.

§ 48. Do aplikacji, kolokwium i egzaminu prokuratorskiego stosuje się odpowiednio przepisy § 14 ust. 3, § 15, § 16 ust. 2, § 17, § 19, § 21—24, § 26, § 27, § 28 ust. 3, § 29, § 30 ust. 1 i 3, § 31, § 32, § 33 ust. 1 i 2 i § 34.

Rozdział 4

Przepisy końcowe

§ 49. 1. Aplikanci prokuratorscy, którzy rozpoczęli aplikację przed dniem 1 października 2001 r., zdają egzamin ustny, którego przedmiotami są:

- 1) prawo karne materialne;
- 2) prawo karne procesowe;
- 3) prawo cywilne materialne, procesowe i nieprocesowe;
- 4) prawo administracyjne;
- 5) prawo gospodarcze;
- 6) kryminalistyka;
- 7) medycyna sądowa, psychiatria i psychologia sądowa.

2. Aplikanci, o których mowa w ust. 1, odbywają praktykę, uczestniczą w zajęciach seminaryjnych oraz zdają kolokwium według zasad dotychczasowych.

3. Aplikanci prokuratorscy, którzy rozpoczęli aplikację dnia 1 października 2001 r., zdają kolokwium w terminie i na zasadach dotychczasowych.

§ 50. Do dnia 31 grudnia 2002 r., wynagrodzenie, o którym mowa w § 34, liczone jest według miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu apelacyjnego.

§ 51. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 1998 r. w sprawie aplikantów sądowych i prokuratorskich (Dz. U. Nr 86, poz. 550 i z 2001 r. Nr 60, poz. 617).

§ 52. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *G. Kurczuk*